

YSIKÄYTÄVÄ ON SUOMEN KATTAVIN POIKITTAISVÄYLÄ

Ysikäytävä, eli VT9 ja sitä myötäilevä rautatie on Suomen kattavin yhtenäinen poikittaisväylä Skandinavian ja Venäjän välillä ulottuen Turusta aina Niiralaan saakka. Ysikäytävä yhdistää viisi vahvaa ja kasvavaa yliopistokaupunkia (Turku, Tampere, Jyväskylä, Kuopio ja Joensuu) sekä suuren joukon elinvoimaisia pikkukaupunkeja ja maalaiskuntia. Ysikäytävä on sekä osa kansainvälistä ja valtakunnallista liikennejärjestelmää että keskeinen osa useiden maakuntien sisäistä liikenneinfraa.

Ysikäytävän vaikutusalueella asuu yli miljoona ihmistä ja merkittävä osa Suomen kansantuotteesta muodostuu tällä vyöhykkeellä. Esimerkiksi laivanrakennus- ja metsäklusterien vahva veto ja merkittävät investoinnit perustelevat koko ysikäytävän strategista parantamista ja sen tunnistamista yhä vahvemmin merkittäväksi osaksi valtakunnallista liikennejärjestelmää. Jo nykyisellään Ysitie on kolmanneksi merkittävien väylä kuljetusten euromääräisen arvon perusteella (Liikennevirasto 2017).

Pro Ysitien hallitusohjelmataavoitteet

- 1) Suomessa tulee tukea ja kehittää sellaisia hankkeita, jotka parhaalla mahdollisella tavalla edistävät tavaralogistiikan tehokkuutta, ihmisten matkaketjujen toimivuutta ja sitä kautta eri alueiden ja koko Suomen kilpailukykyä.
- 2) Ysikäytävää tulee kehittää koko pituudeltaan etelästä-pohjoiseen suuntautuvien väylien rinnalla. Liikennepoliittiset ratkaisut tulee tehdä pitkäjänteisesti ja suunnitelmallisesti yhteistyössä kaupunkiseutujen kanssa.
- 3) Liikennekäytävien kehittämisen budjettirahoituksen tasoa tulee nostaa pysyvästi, ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi.
 - a. Teollisuuden taakkojen siirtäminen ja joukkoliikennepainotteinen liikkuminen edellyttävät poikittaisten raideyhteyksien kehittämistä ja investointeja.
 - b. Tieliikenteessä pääväyliä tulee kehittää siten, että väylien infrastruktuuri mahdollistaa siirtymisen vaihtoehtoisilla energiamuodoilla kulkeviin ajoneuvoihin.
- 4) Nopeiden raide- ja tieyhteyksien kehittämisessä rahoitusta tulee ohjata liikenneturvallisuutta parantaviin hankkeisiin.
- 5) Liikenneväylien korjausvelkaa purkamaan on varattava riittävä rahoitus.
- 6) Resurssien käytössä on löydettävä ratkaisumalleja, jotka tukevat liikennejärjestelmän kehittämistä kokonaisuutena ja turvaavat kuljetukset eri yhteysväleillä.

Yhteysvälikohtaiset kehittämistarpeet

Turku-Akaa-Tampere yhteysväli

- Yhteysväli on Suomen "voimakolmion" yksi sivu, jonka kehittäminen on jäänyt jälkeen suhteessa sen taloudelliseen merkitykseen. Erityisesti Varsinais-Suomen positiivinen rakennemuutos perustelee monia Ysiväylän kehittämistoimenpiteitä tällä yhteysvälillä.
- Yhteysvälin suunnitteluvalmiustilanne on verrattain hyvä (esim. kehityskäytäväselvitys vuodelta 2014) ja useita hankkeita on mahdollista käynnistää nopealla aikataululla. Tiehankkeiden painopiste on liikenneturvallisuuden parantamisessa; liittymäparannukset, kanavoinnit, sillat, ohituskaistat, riista-aidat, tievalaistus ym.

Pro Ysitien hallitusohjelmatavoitteet

- Ratapuolella hankkeiden painopiste on tasoristeysturvallisuuden ja välityskyvyn parantamisessa. Keskipitkällä aikavälillä Toijala-Tampere –rataosuuden kolmiraiteistaminen palvelee sekä Tampere-Helsinki että Tampere-Turku –yhteysvälejä.
- Erittäin kiireellisten toimenpiteiden kustannusarvio on n. 15 M€ ja tavoitetilan mukaisten tieverkon toimenpiteiden kokonaiskustannus on n. 150 M€ edellisten lisäksi.

Tampere – Orivesi – Jyväskylä

- Ysiväylä yhdistää Pirkanmaan ja Keski-Suomen keskuskaupungit. Yhteysvälin keskeisimmät kehityskohteet palvelevat valtakunnallisen liikennejärjestelmän kehittymistä, seudullisen liikenteen sujuvoitumista sekä Tampereen että Jyväskylän kaupunkiseudulla. Molemmat kaupungit kehittyvät voimakkaasti ja niiden väliselle kehityskäytävälle syntyy myös uutta elinkeinotoimintaa.
- Lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä keskeisin kehittämiskohde on VT9:n yhteysväli Tampereelta Orivedelle, joka on erittäin vilkasliikenteinen ja palvelutasoltaan sekä liikenneturvallisuudeltaan erittäin huono. Yhteysvälille on hyväksytty yleissuunnitelma, erillinen kehityskäytäväselvitys ja vastikään on ilmestynyt VT9 Kangasala-Orivesi kehittämissuunnitelma.
- Keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä on ratkaistava mm. Jyväskylän Rantaväylän tilanne esim. VT9:n ja VT4:n yhdistävällä kehätieratkaisulla.
- Rautatieliikenteen osalta keskeinen pitkän aikavälin tavoite on kaksoisraide vaihteittain koko Tampere-Jyväskylä –yhteysvälillä. Lisäksi on tarkasteltava mahdollisuuksia kyseisen yhteysvälin lähijunaliikenteen kehittämiseen. Orivedelle ja Jämsälle rautatieliikenne on jo nykyisellään tärkeää ja esimerkiksi Muuramalla ja Kangasalla on valmiuksia kehittää lähijunaliikennettä.
- Erittäin kiireellisten toimenpiteiden kustannusarvio on n. 80 M€ ja tavoitetilan mukaisten tieverkon toimenpiteiden kokonaiskustannus on n. 200 M€ edellisten lisäksi. Nämä eivät sisällä kaksoisraideinvestointia.

Jyväskylä - Kuopio

- Jyväskylä – Kuopio –yhteysvälillä VT9:n keskeisimmät kehittämiskohteet liittyvät liikenteen turvallisuuden ja sujuvuuden parantamiseen.
- Tavoitteena on VT9:n ja VT4:n parantaminen Vaajakosken kohdalla ja pidemmällä aikavälillä Vaajakosken keskustan ohittava moottoritie.
- VT9:llä Kanavuori–Lievestuore –välillä tie on riittämätön ja tulisi rakentaa jatkuvaksi ohituskaistatieksi. Koko yhteysvälillä tärkeimpiä toimenpiteitä ovat liittymien parantaminen (esim. kiihdytyskaistat), ohituskaistojen lisääminen sekä riista-aitojen parantaminen. Nämä toimenpiteet ovat erittäin hyödyllisiä sekä raskaan että henkilöliikenteen näkökulmasta.
- Raideliikenteen osalta tällä yhteysvälillä on kysymys enemmän operointiin kuin infraan liittyvistä kehittämistarpeista.
- Kiireellisten toimenpiteiden kustannusarvio on n. 50 M€ ja tavoitetilan mukaisten tieverkon toimenpiteiden kokonaiskustannus on n. 70 m€ edellisten lisäksi. Vaajakosken ohittavan moottoritien kustannusarvio on n. 144 m€.

Kuopio-Joensuu-Niirala hankkeet

- Tämän yhteysvälin kehittämisen erityispiirre liittyy Venäjän läheisyyteen ja rajat ylittävään liikenteeseen. Tästä näkökulmasta oleellisia kehitettäviä kohteita ovat Niirala-Värtsilän kv. rajanylityspaikka sekä Joensuu-Niirala –yhteysväli (erityisesti Onkamo-Niirala).
- Kuopio-Joensuu –yhteysvälillä on nostettava suunnitteluvalmiutta, jotta liikennepoliittiseen keskusteluun kyetään nostamaan hyvin perusteltuja hankkeita. Esim. Tohmajärvellä Onkamo-Niirala

Pro Ysitien hallitusohjelmataavoitteet

-osuudella yleissuunnitelman valmistumisen (2018) jälkeen on edettävä suoraan tiesuunnitteluvaiheeseen ja vaiheittaisiin investointeihin.

- Liikenneturvallisuuden kannalta kiireellisin uudisrakennettava tieosuus on noin 10 kilometrin mittainen kapea ja mutkainen väli Niiralasta Marjomäkeen.
- Kiireellisten toimenpiteiden kustannusarvio on noin 30 M€. Tavoitetilan mukaisten toimenpiteiden kokonaiskustannus on n. 70 m€ edellisten lisäksi välillä Kuopio-Joensuu. Onkamo-Niirala yleissuunnitelman mukaisen hankkeen kustannusarvio on 55 M€.

Lisätietoja:

Anna-Liisa Juurinen Pro Ysitie ry:n toiminnanjohtaja
puh. 040 747 7736
anna-liisa.juurinen@jamsek.fi